

Dagmar Maryšková

Dagmar Maryšková, rozená Hladíková, se narodila 19.2. 1936 v Brně. Její otec pocházel z Rumunska a v Čechách působil jako advokát. Maminka pracovala v korespondenci.

Když nastala doba Protektorátu Čechy a Morava, přestěhovala se rodina z Pardubic do Dačic. V Dačicích bydleli v pronájmu na zámku barona Dalberga. Ten po obědě vždy pronesl větu, která se malé Dagmar zaryla do paměti. Milovala totiž koně. „Dášenko, půjdeme se podívat na koníčky.“ Největší poklad ale v jejích dětských očích byla krabice.

Přišel rok 1939 a Němci v Dačicích se začali zavírat školy. Její otec se rozhodl vystěhovat ze zámku a v prostorách zavést školu. Přestěhovali se o pár ulic dál, kde je navštěvovali příbuzní. Chodila k nim i Židovka Marta Jelínková. Rodiče Dagmar brečeli, když zjistili, že odjíždí do koncentračního tábora. Už se nikdy nevrátila. Malá Dagmar to v dětství nedokázala úplně přebrat.

Dva dny před Štědrým dnem v roce 1942 se na prahu jejich domu objevilo gestapo. Obrátili jejich dům naruby. Otec Dagmar musel přeházet všechno uhlí, jestli se tam nenajdou nějaké zbraně. „Jestli tu najdete jedinou zbraň, tak mne s ní rovnou zastřelte!“ pronesl a k jeho štěstí nic nenašli. Bohužel ho stejně sebrali. Maminka jim pak říkala, že jel k tetě do Jihlavy.

Když chodila do školy, musela projít „myší dírou“, což byla úzká ulička vedoucí na náměstí. Problém byl v tom, že tam směřovala okna z kasáren. Pokaždé když prošla okolo, házeli po ní vojáci shnilá vajíčka nebo třeba i rajčata. Ve škole jí pak říkali, že tam má chodit s doprovodem, nebo vůbec.

V roce 1945 5.5. dopoledne vyvěšovali prapor, zatímco zbytek německé posádky utíkal pryč. Její otec se pohyboval na náměstí a ona se rozhodla vydat se za ním. Štěstí jí ale nepřálo. Když obcházela vily a rozlehlý a oplocený pozemek, vyřítil se naproti ní německý voják se samopalem. Klekl si a zamířil na ní. Ona zakřičela: „Ne, ne, né!“ a skočila za plot. Voják si to rozmyslel a zmizel. Nikdy už tak velký strach nezažila.

Odjakživa ji bavily jazyky, proto se je rozhodla i studovat. Bohužel to s první školou nevyšlo, ale dostala se do jazykové školy v Liberci, kde bydlela u své tety a strýce. Zde se seznámila s Mirkou Kaplanovou, která byla o tři nebo o čtyři roky mladší. Spolu chodili do divadla, kde měli celé lóže pro sebe, díky tatínkovi Mirky, který byl velké kápo KSČ v Liberci.

Hlásila se na Hospodářskou školu do Liberce, kde ji vzali, ale její otec ji po čase nechal přepsat do Jihlavy. Zkoušky znovu dělat nemusela, ale měla si vyřídit internát. Ten jí ale řekl, že ji nevezmou, kvůli jejímu otci, který nebyl správná třída. Její matka to vyřídila se švagrovou Pacnerů, čímž vyřešila situaci s bydlením. Před maturitou si ji nechal zavolat učitel ruštiny. Jestli jí prý chce dodělat, tak by se měla přestat stýkat s Pacnerovými, protože oni navštěvovali kostel. Na jeho doporučení nebrala ohled.

Po škole ji přijali do podniku Zahraničního obchodu, kde strávila tři roky. Šéf si ji vybral, protože měla nejhorší posudek. Chtěli po ní, aby vstoupila do KSČ, ale ona odmítla, se slovy, že je pořád ještě mladá a času má dost. Pracovala také v korespondenci, kde stoupala stále výš.

Otec paní Maryšková dostal nabídku na převoz přes hranice, ale odmítl, protože věděl, že je sledován. Místo toho poslal se vzbouřenci mladšího bratra paní Maryškové. Za téměř pět let rodina paní Maryškové slyšela podezřelý hluk pod domem, a později se zjistilo že v tu dobu tam pravděpodobně byly podzemní chodby.

V srpnu 1968 paní Maryšková ráno zapnula rádio a slyšela zprávy, a odmítla pustit svého manžela do Prahy, říkajíc, že by tam ani nedojel.

Když 17. listopadu 1989 přišla Sametová revoluce, paní Maryšková byla nadšená, ale zároveň smutná, protože si vzpomněla na její prarodiče, kteří se toho nedožili, přestože to byl její dědeček, kdo jí vždy sliboval, že už komunisté budou za chvíli pryč.

Paní Maryšková doteď žije v Pelhřimově.